

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 33900-10-20 שריר נ' מועצה אזורית גליל עליון

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת מאג'דה ג'ובראן מורקוס

תובעים אפי שריר ע"י ב"כ עוה"ד דב הירש

נגד

נתבעים מועצה אזורית גליל עליון ע"י ב"כ עוה"ד דן אור חוף

פסק דין

1 לפני תביעה לפיצויים על סך 100,000 ₪ ותביעה שכנגד על סך 250,000 ₪ בגין טענות להפרות
2 זכויות יוצרים.

3

4

טענות הצדדים בתביעה העיקרית:

5 1. התובע והנתבע שכנגד הוא צלם עיתונות, נוף וטבע. הנתבעת והתובעת שכנגד היא רשות
6 מקומית, תיקרא להלן: ("המועצה").

7 2. הצלם טוען כי המועצה הפרה את זכויות היוצרים שלו שכן פרסמה 8 תמונות שצולמו על ידיו
8 ללא קבלת היתר ממנו. הוא טוען ל-23 הפרות, 12 של הפרות זכות הבעלות ו-11 של הפרת
9 הזכות המוסרית.

10 3. התובע טוען כי הוא עובד כצלם עיתונות כשכיר בעיתון ידיעות אחרונות ובמסגרת עיסוקו
11 הפרטי מצלם תמונות נוף וטבע, ומוכר רישיון שימוש בתמונות למגוון גופים.

12 4. על פי הנתען, התובע צילם את כל התמונות מושא התביעה במסגרת עיסוקו הפרטי ולכן
13 זכויות היוצרים בתמונות שייכות לו. נטען כי המועצה פרסמה חלק מהתמונות באתר
14 האינטרנט שלה וחלק בעמוד הפייסבוק שלה, ללא רשות וללא מתן קרדיט צילום לתובע, ובכך
15 הפרה גם את זכות הבעלות וגם את הזכות המוסרית שלו.

16 5. התובע הודה בתצהירו שנהג לשלוח תמונות למועצה אך זאת על מנת לעניין את המועצה
17 לרכוש זכויות שימוש בתמונות, וטען כי מעולם לא נתן היתר שימוש למועצה בתמונות.

18 6. התובע תובע פיצוי בסך 100,000 ₪ ללא הוכחת נזק, ומבקש פיצוי נפרד לכל אחת משתי
19 ההפרות, בזכות הבעלות ובזכות המוסרית. כמו כן תובע סעד של צו עשה שיחייב את המועצה
20 להסיר את התמונות מאתר האינטרנט ועמוד הפייסבוק שלה.

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 33900-10-20 שריר נ' מועצה אזורית גליל עליון

תיק חיצוני:

- 1 7. המועצה טוענת כי התובע נתן למועצה רשות להשתמש בתמונות שלו, וביניהן התמונות מושא
- 2 התביעה. שכן, לפי הנטען, התובע עבד עם המועצה במשך שנים בשני מסלולים: במסלול
- 3 הראשון היא הייתה מזמינה עבודות צילום ממנו בתשלום, ובמסלול השני, הוא היה מוסר
- 4 מיוזמתו צילומים על גבי התקן נייד (דיסק און קי) או דרך האימייל, וזאת ללא תשלום.
- 5 8. כראיה על כך, המועצה הגישה תכתובת בווצאפ ובאימייל בינה לבין התובע, במסגרתן התובע
- 6 נתן אישור שימוש בתמונות החמישית, השישית והשביעית.
- 7 9. עוד נטען כי המועצה לא הפרה את זכותו המוסרית בכך שלא ציינה את שמו. נטען כי הוסכם
- 8 בין הצדדים כי המועצה תשתמש בתמונותיו ללא מתן קרדיט וזאת לבקשת התובע למעט
- 9 במקרים ספציפיים בהם התובע יבקש אחרת. זאת, על מנת לא ליצור קושי בקשרו המסחרי
- 10 עם עיתון ידיעות אחרונות. יתרה מזאת, התובע אף ביקש כי תשלום המועצה בגין העבודות
- 11 שביצע יועבר לבית העסק של אחיו או לבת זוגו, והוא בעצמו לא הנפיק חשבוניות על שמו.
- 12 המועצה טוענת שכך היה הנוהג במשך שנים והתובע אף פעם לא הלן על כך אלא המשיך
- 13 למסור למועצה תמונות רבות שצילם במשך כעשור.
- 14 10. עוד נטען כי ארבע מתוך שמונה התמונות צולמו עבור ידיעות אחרונות וזכויות היוצרים
- 15 שייכות לעיתון ולא לתובע. כלומר, טענת התובע לפיה כל התמונות מושא התביעה צולמו
- 16 במסגרת עיסוקו הפרטי אינה נכונה. כך גם החלוקה לפיה את תמונות העיתונות הוא מצלם
- 17 כצלם ידיעות אחרונות ואילו את תמונות הנוף והטבע הוא מצלם במסגרת עיסוקו הפרטי.
- 18 נטען שלא הייתה הפרדה בפועל בין הצילומים הפרטיים לבין הצילומים שבוצעו לידיעות
- 19 אחרונות. העדר ההפרדה היא עוד ראיה שתומכת בטענת המועצה לגבי הזהירות שהצלם
- 20 ביקש מהמועצה לנקוט בה כדי לא לסכן את העסקתו בידיעות אחרונות.

התביעה שכנגד:

- 21 11. בד בבד עם הגשת כתב הגנה, המועצה הגישה כתב תביעה שכנגד בגין טענה להפרת זכויות
- 22 יוצרים השייכות לה על ידי התובע וכן עשיית עושר ולא במשפט.
- 23 12. על פי הנטען, מדי שנה במשך שנים המועצה שכרה את שירותיו של התובע לתיעוד מופע סוף
- 24 השנה במרכז "קלור לאומנויות הבמה שבבעלותה (להלן: "מרכז קלור"). תקופה לאחר מכן,
- 25 הוא היה מפרסם חלק מתמונות המופע בדף הפייסבוק שלו ללא קבלת היתר מהמועצה.
- 26 13. המועצה טוענת כי לפי סעיף 35(א) לחוק, זכויות היוצרים בתמונות שייכות לה, שכן לאור
- 27 נסיבות ותכלית ההתקשרות בין הצדדים ורגישות תוכן הצילומים, אין ספק שיש הסכמה
- 28 משתמעת שהצילומים שייכים למועצה ולא לצלם. כמו כן, נטען כי התובע לא ביקש ולא קיבל
- 29 את הסכמת ההורים של הילדים המצולמים לעשות שימוש בצילומים.
- 30 14. עוד טוענת המועצה כי התובע עשה שימוש מסחרי בתמונות לצרכיו השיוקיים שכן פרסם
- 31 אותן בדף הפייסבוק המקצועי שלו.
- 32

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 33900-10-20 שריר נ' מועצה אזורית גליל עליון

תיק חיצוני:

15. התובע טוען כי מרכז קלור אינו בבעלות המועצה והוא אישיות משפטית נפרדת, ולכן המועצה היא לא בעל הדין הנכון לתבוע אותו.
16. כמו כן טוען כי על פי סעיף 35(א), זכות הבעלות בתמונות היא שלו בהיותו היוצר ולא הוסכם אחרת בין הצדדים, לא במפורש ולא במשתמע. עוד טוען כי המועצה לא הביאה כל ראיה לגבי תוכן ההזמנה ומה שסוכם בין הצדדים. מכל מקום, טוען כי אין כל דבר שונה בנסיבות שתוארו מכל הזמנת עבודה אחרת שיכול להיחשב כהסכמה משתמעת להעברת הזכויות ממר שריר למועצה.

8

9

דין והכרעה:

17. תחילה אדון בתביעה העיקרית ולאחר מכן בתביעה שכנגד. אומר כבר עתה כי החלטתי לדחות את שתי התביעות במלואן. אנמק להלן.

12

התביעה העיקרית:

13

הפרת זכות הבעלות:

18. תובע לפי חוק זכות יוצרים, תשס"ח-2007 (להלן: **חוק זכות יוצרים**) עליו הנטל להוכיח מספר דברים: עליו להוכיח כי היצירה היא נושא לזכויות יוצרים; כי הוא הבעלים של זכות היוצרים וכי זכות זו הופרה על ידי הנתבע.

19. בענייננו, אין מחלוקת כי התמונות מושא התביעה הן נושא לזכויות יוצרים שכן יצירת צילום נכללת כ"יצירה אמנותית" בסעיף 1 לחוק זכות יוצרים. כמו כן, אין מחלוקת כי כל התמונות צולמו על ידי מהתובע ולכן קיימת לו זכות יוצרים בתמונות על פי סעיף 33 לחוק, הקובע כי הבעלים הראשון של זכות היוצרים הוא היוצר. עוד אין מחלוקת כי המועצה פרסמה את התמונות שצולמו על ידי התובע, בין אם בעמוד הפייסבוק שלה או באתר האינטרנט.

20. נותר רק לדון בשאלה אם היה למועצה היתר מהתובע לעשות שימוש בתמונות או שעשתה זאת ללא היתר ובכך הפרה את זכות היוצרים שלו.

21. אומר כבר עתה כי התובע לא הצליח להוכיח כי המועצה פרסמה את התמונות ללא היתר ממנו. לאחר שמיעת העדויות שוכנעתי כי התובע היה שולח מיוזמתו תמונות לשימוש המועצה וכי לא הייתה לו התנגדות שהיא תפרסם אותן.

22. כאמור, המועצה טענה כי מערכת היחסים שלה עם התובע הייתה ארוכת שנים והיתה מורכבת משני מסלולים: הראשון הוא הזמנת עבודות ממנו בתשלום, ובמסלול השני הוא היה שולח לנציגי המועצה תמונות ללא תמורה ונותן להם היתר שימוש בהן.

23. המועצה דבקה בגרסה זו במשך ההליך והביאה ראיות ועדים לחיזוקה. לעומת זאת, גרסת התובע הייתה עמומה ולא עקבית לאורך ההליך, והוא לא ידע להתמודד עם טענות ההגנה של המועצה באופן משכנע.

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 33900-10-20 שריר נ' מועצה אזורית גליל עליון

תיק חיצוני:

24. כך למשל, בכתב התביעה הוא לא מפרט פרטים חשובים כמו העובדה שהיו לו יחסי עבודה במשך שנים עם המועצה, ורק כאשר המועצה ציינה זאת בכתב הגנתה, הוא הודה בכך בתצהירו.
25. הגב' מרגלית עדת הנתבעת העידה על מערכת היחסים ששררה בינה לבין התובע, וציינה כי היה מגיע למשרדה באופן שוטף למסור תמונות. התובע לא סתר טענה זו ואף לא הכחיש כי הכיר אותה או כי היה במשרדה לא פעם (ש' 29-32 עמ' 7). הודאה זו מחזקת את גרסת הנתבעת ביחס להסכמות וההבנות עם התובע לאורך שנים.
26. כמו כן, התובע סתר את עצמו מספר פעמים. בתצהיר שהוגש מטעמו הוא מדגיש כי הוא מעולם לא נתן למועצה זכות שימוש בתמונות שלו "לא היו דברים מעולם" (סעיף 22). כפי שאפרט בהרחבה בהמשך, טענה זו הוכחה כלא נכונה שכן המועצה הצליחה להראות ביחס לתמונות החמישית, שישית ושביעית, היא אכן קיבלה היתר מהתובע.
27. בנוסף, התובע טען כי תכתובות הדוא"ל והווצאפ בינו לבין נציגי המועצה, שצורפו על ידי המועצה, היו ניסיונות מצדו לעניין אותה לרכוש זכויות בתמונות שלו לפעמים, ולכן היה שולח אליה תמונות בדוא"ל או בווצאפ. גם טענה זו לא סבירה ולא הוכחה על ידו, ונטענה רק בתצהיר עדות ראשית לאחר שהמועצה הציגה את הראיות. לא השתכנעתי בנכונות גירסה זו של התובע. הוא לא הראה אם המועצה אכן התעניינה בתמונות שלו ובאם רכשה אותן, באיזה מחיר ובאיזה היקף, הוא לא הראה ששלח דוא"ל בו כתב שהוא מנסה לעניין אותה לרכוש את הזכויות בתמונות, לא הציג הצעת מחיר, חשבונית או קבלה המעידה על כך שהמועצה רכשה צילום כלשהו. למעשה, בתכתובות שצורפו על ידי המועצה, עולה בבירור כי התובע היה שולח תמונות שלו כחלק מנוהל קיים בינו לבין המועצה, ולא היה מדובר בהצעה לרכישת התמונות. ראיה על כך היא התמונה השביעית, שעליה ארחיב בהמשך.
28. טענת התובע כי רישיון לשימוש בתמונות צריך להיות בכתב ולא בעל פה אינה נכונה. התובע מבסס טענתו זו על סעיף 37(ד) לחוק זכות יוצרים. הסעיף עוסק ברישיון ייחודי שלא רלוונטי לעניינינו. אף לא מדובר בהעברת זכות יוצרים אלא במתן הרשאה לשימוש בזכות בעוד זכות היוצרים נותרת בידי הצלם.
29. אבהיר כי הרשאה מבעל הזכות להשתמש בזכותו יכולה להינתן בכתב, בעל פה ובנסיבות מסוימות גם בשתיקה או בהתנהגות (טוני גרינמן, זכויות יוצרים, מהדורה שנייה, עמ' 630).
30. המועצה הצליחה להראות כי לפחות ביחס לחלק מהתמונות היא קיבלה את אישורו בכתב. התובע לא הראה כי פנה למועצה וביקש ממנה להסיר את התמונות לאחר פרסומן, ולא הראה שדרש תשלום ממנה עבור זכויות השימוש. הוא לא הראה כל פניה למועצה המעידה שפרסום התמונות נעשה ללא רשות. בשתיקתו זו של התובע יש לראות כהסכמה מצידו לפרסום התמונות.
31. כעת אדון בתמונות החמישית, שישית ושביעית, אשר לגביהן המועצה הגישה ראיות, שיש בהן לשפוך אור על מערכת היחסים בין הצדדים ועל שאר התמונות שאין לגביהן ראיות.

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 33900-10-20 שריר נ' מועצה אזורית גליל עליון

תיק חיצוני:

- 1 **32. התמונה החמישית – תמונת בתו של התובע:**
- 2 33. מדובר בתמונה בה מופיעה בתו של התובע כשהייתה קטנה. על פי טענת התובע, הוא צילם
- 3 את התמונה ביום 6.8.02, והמועצה פרסמה אותה בעמוד הפייסבוק שלה שנים לאחר מכן
- 4 ובכך לטענת התובע היא הפרה את זכות היוצרים שלו, ובכללן הן את זכות הבעלות והן את
- 5 הזכות המוסרית.
- 6 34. המועצה טוענת להגנתה כי קיבלה היתר לשימוש בתמונה מהתובע ולכן לא הפרה את זכות
- 7 היוצרים שלו. כראיה, היא צירפה דואר אלקטרוני בין הגב' מור מרגלית לבין התובע מתאריך
- 8 6.9.2016 אשר כותרתו "ראש השנה". בדוא"ל, הגב' מרגלית שואלת את התובע אם תוכל
- 9 "להשתמש בתמונות האלה לברכת המועצה לראש השנה גלויות מודעות בעיתונים, חבילות
- 10 שי ועוד. מאשר?" ומר שריר עונה לה, כמה דקות לאחר מכן, "מאשר.. לכן שלחתי אותן".
- 11 35. בתגובה, התובע טען כמה טענות אשר השתנו במהלך ההליך. בכתב התביעה טען כי המועצה
- 12 הפרה את זכות היוצרים שלו בפרסום התמונה ללא מתן כל הסבר נוסף. בתצהיר מטעמו
- 13 בסעיף 22 מצהיר לעניין הטענה כי נתן לנתבעת זכות שימוש בתמונות כי "לא היו דברים
- 14 מעולם". בסיכומים, התובע טוען כי "מהדוא"ל עולה בצורה ברורה שההיתר ניתן אך ורק
- 15 ביחס לדברים חומריים כמו לוח שנה, עיתון וחבילות שי, ולא לפרסום כללי וגורף גם
- 16 בהקשרים אחרים" (סעיף 33). איני מקבלת טענה זו. מלבד העובדה שמדובר בטענה חדשה
- 17 שסותרת את טענתו הקודמת כי "לא היו דברים מעולם", היא לא נכונה עובדתית. שכן, מתוכן
- 18 הדוא"ל לא עולה שההיתר ניתן רק לדברים מסוימים. כפי שציינה הגב' מרגלית כאשר ב"כ
- 19 התובע ניסה לטעון כי המילה "ועוד" לא כוללת פרסום באתר האינטרנט: "הוא לא החריג
- 20 שום דבר. הוא נתן אישור שנשתמש בזה למה שאנחנו נרצה. לגבי תמונה 5 אני קיבלתי
- 21 אישור בגלל שזו הבת שלו." (ש' 14-13 עמ' 11).
- 22 36. הגב' מרגלית הציגה גרסה אמינה ועדותה היתה קוהרנטית אשר לא נסתרה על ידי התובע.
- 23 היא ציינה כי התובע היה שולח תמונות למועצה ללא תמורה על מנת שיעשו בהן שימוש, אך
- 24 הסבירה כי לגבי התמונה הספציפית של בתו היא ביקשה את רשותו מכיוון שמדובר בתמונה
- 25 של הבת שלו ועברו שנים מאז שהתמונה צולמה. כך ציינה: "במקרים מיוחדים כמו בסעיף 8
- 26 זו תמונה של ילדה הבת הפרטית שלו אני חשבתי שהוגן, עברו שנים מאז שהילדה צולמה
- 27 לכן חשבתי שזה הוגן לשאול שוב אם עדיין מבחינתם זה בסדר להשתמש בתמונה.
- 28 ההתנהלות הייתה אחרת לא התבקשנו לבקש רשות לשימוש בתמונה." (ש' 8-5 עמ' 10).
- 29 37. לסיכום, אני קובעת כי המועצה לא הפרה את זכות הבעלות של התובע בקשר לתמונה
- 30 החמישית שכן ניתן היתר על ידו.
- 31
- 32 **38. התמונה השישית – תמונת השקנאים:**
- 33 39. התובע טוען כי המועצה פרסמה את התמונה בעמוד הפייסבוק שלה ללא שניתן לה היתר לכך.
- 34 להגנתה, המועצה הציגה הודעות ווטצאפ בין התובע לבין הגב' חצב, אשר עסקה בשיווק

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 33900-10-20 שריר נ' מועצה אזורית גליל עליון

תיק חיצוני:

- 1 ופרסום של המועצה לרבות פרסום תכנים בעמוד הפייסבוק. התכתובת מראה כי הגב' חצב
2 מבקשת ומקבלת את אישור התובע, וזו לשון ההודעה: **"בוקר טוב, האם אוכל להשתמש**
3 **באחת מתמונות השקנאים היפהפיות לקאבר הדף של המועצה בפייסבוק? קרדיט וכו'**
4 **כמובן"** והצלם משיב **"חיובי..."**. בהמשך, המועצה פרסמה את התמונה ב 24.11.2015 תוך
5 שנתנה קרדיט לתובע.
- 6 40. התובע ויתר על טענתו להפרת הזכות המוסרית שכן ניתן לו קרדיט, אך טען לעניין זכות
7 הבעלות כנגד ההודעה שצירפה המועצה טענות שונות. תחילה, בתצהיר שהוגש מטעמו, הוא
8 טען כי לא מזהה את הודעת הווצאפ, לא ברור לו מי התכתב איתו, וכי **"יכול להיות מקרה**
9 **שנתתי לאדם פרטי מסוים היתר חד פעמי לשימוש בתמונה כלשהי"** (סעיף 24). אין בידי
10 לקבל את הטענה. הגב' חצב הצהירה כי הייתה היכרות מוקדמת בינה לבין התובע. גם התובע
11 אישר בחקירתו הנגדית כי הכיר את הגב' חצב (ש'26-25 עמ' 7), ומתוכן ההודעה ששלחה עולה
12 כי הוא יודע מי שלח את ההודעה, והיא כתבה בבירור שהיא רוצה להשתמש בתמונה לקאבר
13 **של המועצה**, לכן אין מדובר באדם פרטי והוא אכן ידע שמדובר בנציגת המועצה.
- 14 41. בהמשך, בסיכומים, התובע טוען כי אכן ניתנה הסכמה על ידו, אך ההסכמה הייתה רק
15 לפרסום בקאבר בפייסבוק ולא בפייד וכי היה על הגב' חצב למנוע שהתמונה תעבור בפייד. גם
16 טענה זו נדחתה. הטעה להפרדה בין פרסום בקאבר לבין הפייד מלאכותית ואין לקבלה. שכן
17 מדובר בפרסום בכל מקרה בדף הפייסבוק בין אם בקאבר ובין אם בפייד עצמו. מה ההגיון של
18 אדם סביר להסכים לפרסום בקאבר אך להתנגד לפרסום בפייד? כל מי שמתמש בפייסבוק
19 יודע שתמונת קאבר מופיעה בפייד הפייסבוק ואין דרך למנוע זאת, ובעצם כל פעולה שנעשית
20 על ידי משתמש הפייסבוק מופיעה בפייד הפייסבוק. התובע ידע, בעת נתן את ההיתר, כי
21 התמונה תופיע בפייד הפייסבוק ברגע שהיא מועלית כתמונת קאבר של המועצה. הצלם לא
22 ביקש בעת שנתן את ההיתר למחוק את התמונה מהפייד ברגע שהיא תחדל מלהיות תמונת
23 הקאבר. כמו כן, התמונה פורסמה בשנת 2015, והתביעה הוגשה בשנת 2020, כלומר לקח
24 לתובע כמעט חמש שנים להתנגד לפרסום התמונה בפייד הפייסבוק. כאמור-הטענה של התובע
25 בהקשר זה של החרגת מיקום הפרסום בדף נדחתה.
- 26 42. לסיכום, גם לגבי תמונה זו המועצה קיבלה היתר לפרסום אותה ואין בכך הפרת זכויות
27 יוצרים.
- 28 **43. התמונה השביעית – בריכת דגים בעמק החולה:**
- 29 44. גם ביחס לתמונה זו, התובע טוען כי צילם את התמונה והמועצה פרסמה אותה בעמוד
30 הפייסבוק שלה, ללא כל פירוט נוסף. המועצה טענה להגנתה כי תמונה זו היא חלק מהתמונות
31 שהתובע היה שולח למועצה בדוא"ל או על גבי דיסק און קי לשימושה וללא תמורה.
- 32 45. התובע מצהיר כי צילם את התמונה ביום 8.10.13. כפי שניתן לראות, ביום 9.10.13, הוא שלח
33 דוא"ל לגב' מרגלית וכתב **"ריקון בריכת דגים..."**. הגב' מרגלית השיבה **"איזה יופי. אני**
34 **פותחת תיקיה חדשה אצלי- לוח שנה תשע"ה, ומתחילה לשמור שם את התמונות שתשלח**

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 33900-10-20 שריר נ' מועצה אזורית גליל עליון

תיק חיצוני:

- 1 ל... נהדר ותודה ענקית". חשוב להדגיש כי התובע שלח את הדוא"ל לכתובת העבודה של הגב'
2 מרגלית במועצה (Morm@galil-elion.org.il), ולא כאדם פרטי.
3 46. התובע טען בתצהירו (סעיף 23) כי מפעם לפעם ניסה לעניין את המועצה לרכוש זכויות שימוש
4 בתמונות שלו ולכן היה שולח לה תמונות בדוא"ל. מעיון בתוכן המייל ששלח הצלם, הוא כתב
5 רק שלוש מילים: "ריקון בריכת דגים...". הוא לא שלח הצעת מחיר, דרישת תשלום. אני
6 מתרשמת כי מדובר בחלק משיטת עבודה ונוהל שהיה קיים בינו לבין המועצה, לפיו הוא שולח
7 תמונות באופן שוטף לפי נושא, והנושא הספציפי במייל הזה היה ריקון בריכת דגים. לא
8 התרשמתי כי מדובר בהצעה לרכישת זכויות שימוש בתמונות שכן, כפי שצינתי לעיל, התובע
9 לא ציין מחיר לתמונות, לא שלח מייל המשך לאחר המייל של הגב' מרגלית בו הוא מאשר
10 רכישת זכויות שימוש על ידי המועצה.
11 47. בסיכומים, טען התובע טענה שונה, כי ההיתר שניתן לגב' מרגלית, נועד רק לשימוש בתמונה
12 ללוח השנה ולא לפרסום תמונות באינטרנט או בפייסבוק. גם ביחס לתמונה זו, התובע מעלה
13 טענות חדשות שלא עלו בכתב התביעה או בתצהירו, באופן שסותר את הצהרתו שהוא מעולם
14 לא נתן היתר למועצה לעשות שימוש בתמונותיו. כמו כן, מתוכן הדוא"ל, וכפי שטען ב"כ
15 הנתבעת, המילים "לוח שנה" מופיעים דווקא ממייל הגב' מרגלית ולא מהתובע. בשים לב
16 לאמור, אני דוחה את הטענה של התובע ביחס להחרגת האישור לגבי לוח שנה בלבד.
17 48. אני מפנה לעדות הגב' מרגלית לפיה התובע לא חריג את השימוש בתמונה השביעית רק
18 ללוח השנה, שכן היא היתה רגילה לנוהל מסוים לפיו עבדו הצדדים:
- 19 ש.אני מפנה אותך לסעיף 6 לתצהירך שמדברת באופן ספציפי על לוח השנה האם גם
20 מפה הסקת שאפשר לקחת אותה לאתר אינטרנט?
21 ת.כן, לא היה שום סיבה לא להסיק כך כי זה היה הנוהל איתו ככה עבדנו. (ש' 18-20,
22 עמ' 11)
23 :
- 24 49. לסיכום אני קובעת כי התובע לא הצליח להוכיח את תביעתו. יתרה מזאת, לפחות בחלק
25 לתמונות החמישית, שישית ושביעית, המועצה הצליחה להוכיח כי היה לה היתר להשתמש
26 בתמונות התובע. לגבי יתר התמונות, וכפי שצינתי לעיל היתה הסכמה לפרסום בהתנהגות
27 התובע ובהתאם לנהוג בין הצדדים.
28 50. אוסיף כי התמונות פורסמו בשנים 2015 ובמשך שנים לא פנה התובע לקבל תשלום עבור
29 התמונות ולא פנה בדרישה למועצה למנוע או להסיר את הפרסום. התנהגות זו של התובע
30 מוכיחה כי במסגרת היחסים בינו לבין המועצה הוא הרשה ואישר את פרסום התמונות.
31 51. לסיכום אני קובעת כי התובע לא הוכיח כי פרסומם נעשה ללא היתר, ולא הצליח לסתור את
32 טענות ההגנה של המועצה שנמצאו אמינות על ידי.
33

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 33900-10-20 שריר נ' מועצה אזורית גליל עליון

תיק חיצוני:

1 52. בשים לב לקביעתי לעיל, איני רואה צורך לדון בטענת המועצה שחלק מהתמונות שייכות
2 לעיתון ידיעות אחרונות.

הפרת הזכות המוסרית

3
4 53. התובע טען כי המועצה הפרה גם את זכותו המוסרית בכך שפרסמה את התמונות שלו ללא
5 מתן קרדיט, בניגוד לסעיף 46 לחוק זכות יוצרים. טענה זו נטענה ביחס לכל התמונות מלבד
6 התמונה השישית שכן ניתן לו קרדיט וזנח את תביעתו ביחס לתמונה זו.

7 54. כמו כן, ביחס לתמונה הרביעית והחמישית, טען כי זכותו המוסרית הופרה פעמיים – גם באי
8 מתן קרדיט לפי סעיף 46(1) וגם בפגיעה ביצירה לפי סעיף 46(2) לחוק.

9 55. אין מחלוקת כי המועצה אכן פרסמה את התמונות, מלבד השישית, ללא מתן קרדיט. המועצה
10 טענה כי התובע ביקש לא לתת לו קרדיט על מנת לא לפגוע בהעסקתו בעיתון ידיעות אחרונות,
11 אצלו עבד כשכיר.

12 56. יתרה מזאת, נטען כי על מנת לנתק את הקשר בינו לבין התמונות שהוא הוזמן לצלם על ידי
13 המועצה, הוא ביקש כי התשלום בגין העבודות בתשלום יבוצע לבית העסק של אחיו
14 "א.ש.שיווק" או של בת זוגו "סיקסק הפקות מירית מירון". המועצה צירפה כרטסת
15 התשלומים של המועצה וחשבוניות על שם בתי העסק של אחיו ושל בת זוגו. בעניין זה אני
16 מפנה לכרטסת הנהלת החשבונות של הנתבעת אשר מוכיחה את הנטען על ידי המועצה. בעניין
17 זה התובע לא התייחס בסיכומיו(ראו החלטה בדיון מיום 5.1.23 עמוד 8) יחד עם זאת למעלה
18 מהצורך אציין כי אני מקבלת את הכרטסת כמשקפת את החשבוניות ששולמו- אף אם לא
19 הוגשו על ידי העד שערך את הכרטסת. חשוב לציין כי התובע קיבל את תצהירי המועצה
20 חודשים לפני הדיון. מדובר במסמכים אודות תשלומים שבוצעו עבורו ולטובתו. המסמכים
21 נמצאים בידיעתו. הוא אישר בחקירה הנגדית כי החשבונית שצורפה לתצהיר מרגלית הוא
22 בשמה של בת הזוג שלו (עמוד 7 לפרוטוקול). לו רצה לסתור התובע את הדברים(כי התשלומים
23 לא בוצעו לטובתו ישירות וכי בוצעו עם חשבוניות של משפחתו) יכול היה לעשות זאת.
24 העובדה כי לא עשה כן ולא הראה חשבוניות אחרות בשמו ישירות פועלת לרעתו.

25 57. להגנתו, התובע טען כי המועצה לא הביאה עדות ישירה לעניין זה וכי העדויות של הגב'
26 מרגלית והגב' חצב מהוות עדות שמיעה ולכן לא ניתן לקבלן. טענה זו לא מדויקת.

27 58. הגב' מרגלית ציינה בתצהירה כי נאמר לה מפיו שהתובע בעצמו כי הוא ביקש לא לתת לו
28 קרדיט (סעיף 10). לא מדובר בעדות מפני השמועה אלא עדות ממקור ראשון. הגב' חצב הדגישה
29 בתצהירה כי הכירה את נוהל העבודה משיחות עם הגב' מרגלית. כמו כן, בעדותה הגב' מרגלית
30 ציינה כי המנהלת שלה, הגב' יערה קדוש, הנחתה אותה לפעול כך, דבר שמהווה חיזוק
31 לטענתה. אציין כי התובע אישר כי הכיר את הגב' יערה קדוש (ש' 25-25 עמ'3).

32 59. כמו כן, התובע לא התייחס לעדות מר תלם חורין אשר ציין בתצהירו: "חשוב לי להדגיש כי
33 אפי שריר דרש ממני פעמים רבות כי שמו לא יצוין לצד פרסום של צילומים אלו, כי הדבר

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 33900-10-20 שריר נ' מועצה אזורית גליל עליון

תיק חיצוני:

- 1 עלול לפגוע ביחסו המקצועיים עם ידיעות אחרונות", "במקרה אחד בו ציינתי את שמו לצד
2 צילום שמסר לי הוא התקשר אליי ודרש את הסרת שמו מידיתי" (סעיף 15). בעדותו על דוכן
3 העדים חזר על דברים אלו וציין: "סוכם שלא נותנים לו קרדיט [...] פעם אחת כתבו בפייסבוק
4 או באינטרנט שאפי שריר היה הצלם והוא התקשר אליי ונזף בי שנוריד את זה כי זה עושה
5 לו בעיות עם ידיעות אחרונות" (ש' 9-11 עמ' 13).
- 6 60. העדות של מר חורין אינה עדות מפי השמועה, והיא כלל לא זכתה להתייחסות התובע ולא
7 נסתרה בכלל.
- 8 61. כמו כן, איני מקבלת את טענת התובע כי העובדה שהגב' חצב נתנה לו קרדיט בתמונה השישית
9 סותרת את טענת המועצה לגבי הנוהג שהיה קיים עמו. הגב' חצב הסבירה כי מדובר בתמונה
10 שהיא ראתה בעמוד הפייסבוק שלו "אפי שריר צילום עיתונות וטבע" ולא תמונה שהוא מסר
11 למועצה, והוא אישר מתן קרדיט ולכן נתנה לו קרדיט.
- 12 62. ולבסוף, אין מחלוקת שהתובע ראה את פרסומי המועצה בזמן אמת והרבה לפני הגשת
13 התביעה, ובוודאי שם לב ששמו לא מתנוסס ליד יצירותיו. גם בעניין זה הוא לא הראה כי אי
14 פעם התנגד או כי ביקש שיינתן לו קרדיט.
- 15 63. לפיכך, אני מקבלת את גרסת המועצה ודוחה את גרסת התובע ביחס להסכמות בין הצדדים,
16 לגבי פרסום שמו של התובע. כפועל יוצר התביעה בגין הפרת הזכות המוסרית נדחית בזאת.
- 17 64. פגיעה ביצירה לפי סעיף 46(2)
- 18 65. התובע טען בכתב התביעה כי המועצה פגעה ביצירתו ביחס לתמונה הרביעית והחמישית.
19 בתמונה הרביעית נעשה שינוי בדרך של הדבקת מרובע ובו כיתוב "תהיו חברים תניחו
20 לעגורים" ובפעם השנייה הושם על התמונה ציור וירוס קורונה ונכתב עליה "ביחד ולחוד".
21 ביחס לתמונה החמישית נטען כי המועצה הדביקה ריבוע ובו כיתוב "שנה טובה" על התמונה.
22 66. סעיף 46(2) לחוק זכות יוצרים קובע כדלקמן:
- 23 46. זכות מוסרית ביחס ליצירה היא זכות היוצר –
24 (1) כי שמו ייקרא על יצירתו בהיקף ובמידה הראויים בנסיבות העניין;
25 (2) כי לא יוטל פגם ביצירתו ולא ייעשה בה סילוף או שינוי צורה אחר, וכן כי לא תיעשה
26 פעולה פוגענית ביחס לאותה יצירה, והכל אם יש באילו מהם כדי לפגוע בכבודו או בשמו
27 של היוצר. (ההדגשה לא במקור – מ.ג.מ.)
- 28 67. כפי שעולה מלשון הסעיף, על התובע להראות ששינוי היצירה יש בה כדי לפגוע בכבודו או
29 בשמו של היוצר. התובע לא הראה בסיכומיו כיצד בכיתובים הנ"ל יש פגיעה ביצירה וטען
30 באופן כללי לפגיעה ביצירה.
- 31 68. למעלה מהצורך אציין כי גם אם היה עושה כך, לא מספיק לטעון באופן סובייקטיבי כי האמן
32 נפגע אלא יש להראות כי בפעולה יש כדי לפגוע בכבודו או בשמו באופן אובייקטיבי. (ראו

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 33900-10-20 שריר נ' מועצה אזורית גליל עליון

תיק חיצוני:

1 להרחבה: ת"א 47108-09-17 זילבר נ' שידורי קשת בע"מ (20.4.20) בעמודים 37-38 לפסק
 2 הדין.
 3 69. זאת ועוד, גם אם מדובר בפעולה המהווה פגיעה ביצירה כאמור בסעיף 46(2) כי אז חל סעיף
 4 50(ב) לחוק שקובע: "על אף הוראות סעיף קטן (א), עשיית פעולה ביצירה הפוגעת בזכות
 5 המוסרית האמורה בסעיף 46(2) אינה מהווה הפרה של הזכות האמורה, אם הפעולה היתה
 6 סבירה בנסיבות העניין, ולעניין גופן – גם אם הפעולה נעשתה בהתאם להוראות סעיף 28ב.
 7 הוספת הכיתוב לתמונות הטבע מושא התביעה, כיתוב "שנה טובה" "ביחד ולחוד" ו"תהיו
 8 חברים תניחו לעגורים" היא פעולה סבירה בנסיבות העניין.
 9 70. לסיכום בנקודה זו, אין מקום לטענה כי הכיתובים מהווים פגיעה ביצירה ובזכות המוסרית
 10 של התובע בדרך כלשהי, על אחת כמה וכמה כאשר שמו לא מצוין ליד התמונה (כאמור
 11 בהסכמה כי שמו לא יפורסם). מכאן כי התביעה נדחית גם ביחס לעילה זו.
 12 אשר על כן, התביעה עיקרית נדחית במלואה.
 13

דיון בתביעה שכנגד

בעלות ביצירה מוזמנת

14
 15
 16 71. המועצה הפנתה בסיכומיה לסעיף 35 (א) לחוק זכות יוצרים שקובע כך:
 17 "ביצירה שנוצרה לפי הזמנה, הבעלים הראשון של זכות היוצרים בה, כולה או חלקה,
 18 הוא היוצר, אלא אם כן הוסכם אחרת בין המזמין והיוצר, במפורש או במשתמע"
 19 72. לפי לשון הסעיף, נקודת המוצא היא כי זכות היוצרים ביצירה מוזמנת מוקנית ליוצר, שהוא
 20 הצלם, ולא למזמין, כל עוד לא הוסכם אחרת במפורש או במשתמע. הטוען להעברת החזקה
 21 עליו הנטל להוכיח כי זכות היוצרים עברה מהיוצר אל המזמין.
 22 73. על הנסיבות מהן ניתן ללמוד על הכוונה המשתמעת של הצדדים עמד המלומד גרינמן באורמו:
 23 "נסיבות המשא-ומתן שנוהל עובר להזמנה, פרטיו והתנהגות הצדדים יהיו לבטח
 24 רלוונטיים לשאלה אם קיימת הסכמה משתמעת בעניין זכויות היוצרים, כמו גם שאלת
 25 הנהג בענף מסוים. נוסף לכך, יש לשקול את נושא התמורה, אשר לא נכלל, משום-מה,
 26 כתנאי לעצם תחולת הסעיף על יצירה, אף שהוא ללא ספק גורם חשוב ביותר בניסיון לרדת
 27 לכוונתם המשתמעת של הצדדים. אם שולם תמורת היצירה סכום המגלם ערך בעבור
 28 שימוש עתידי, יהיה בכך כדי לתמוך במסקנה בדבר קיומה של כוונה משתמעת, שלפיה
 29 יהא המזמין בעל זכות היוצרים ביצירה, יותר מאשר במקרה שבו שולמה תמורה צנועה
 30 או כזו היאה לשימוש חד פעמי בלבד ביצירה" (גרינמן, עמ' 8-497).
 31 74. אפנה בנוסף לת"א 2051-04 ש.אנגל מהנדסים בע"מ נ' קרני (15.8.10), סעיף 18 לפסק הדין:
 32 "אמנם, ייתכנו מצבים בהם ניתן יהיה ללמוד מן הנסיבות על הסכם משתמע לפיו הזכויות
 33 תהיינה של המזמין, כמו למשל המקרה בו העבודה המוזמנת נעשית עבור עסקו של

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 33900-10-20 שריר נ' מועצה אזורית גליל עליון

תיק חיצוני:

- 1 המזמין ועל חשבוננו, וברור כי אין ליוצר שימוש כלשהו ביצירה, זולת השימוש שיעשה
 2 בה על ידי המזמין. על בית המשפט להביא בחשבון את המחיר ששולם עבור היצירה, את
 3 ההשפעה של העברת הזכות על היוצר, ואת השאלה אם מבחינת היגיון העסקה ייתכן
 4 שהיוצר ירצה לשמור בידי את הבעלות בזכויות (א' יעקב, שם, בעמ' 308-307). עם זאת,
 5 הנטל להוכיח נסיבות אלו הוא לעולם על מי שמבקש לסתור את החזקה הקבועה בחוק."

6 76. בענייננו, לא מצאתי כי קיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות לקבוע כי מתקיים החריג לכלל
 7 ואין מקום לקביעה כי הבעלות ביצירה היא של המועצה. אנמק להלן.
 8 76. מהעדויות שהציגה המועצה, לא ניתן ללמוד על כוונה משתמעת מהתנהגות הצדדים או
 9 בנסיבות שאפפו את ההזמנה כי הבעלות תהיה ש המועצה. אין מחלוקת כי אין הסכם כתוב
 10 וכי ההזמנה הייתה בעל פה, כך אישר מר תלם חורין בחקירתו (ש' 34-33, עמ' 12). עוד אין
 11 מחלוקת כי לא היתה הסכמה מפורשת בין הצדדים על העברת זכות היוצרים, שכן המועצה
 12 טוענת כי ניתן ללמוד מנסיבות ההזמנה כי הייתה כוונה משתמעת בין הצדדים. היא לא טענה
 13 להסכמה מפורשת. כאשר מר חורין נשאל מה סוכם בהזמנה, הוא ענה "סוכם שאפי מצלם
 14 מופע סיום של מחול" (ש' 6 עמ' 13), ובהמשך מודה כי בהזמנה לא היתה התניה על זכות
 15 השימוש של התובע בתמונות:
- 16 "אני מתעכב בכוונה על הנקודה הזו כי אין מסמך בכתב ולכן חשוב להבין מה סוכם
 17 בהזמנה, האם מעבר למה שאמרת היו סיכומים נוספים לדוגמה אתה אומר שאסור היה
 18 לו להשתמש בתמונות בגלל שמצולמים שם ילדים, האם זה הובהר בהזמנה?
 19 ת.זה לא הובהר בהזמנה, אבל הוא גם לא ביקש רשותנו מראש להשתמש בתמונות באופן
 20 מסחרי, כי חד משמעית שלא היינו מסכימים לזה." (ש' 18-14 עמ' 13)
- 21 77. מהעדויות עולה כי לא היתה הידברות כלשהי בנושא העברת זכות יוצרים ולא הובהר לתובע
 22 כי לא יוכל לעשות שימוש בתמונות שהוא צילם.
 23 78. כמו כן, המועצה טוענת כי מדובר בצילומים שהוזמנו על ידה במפורש עבור אירוע של
 24 המועצה, וכי אין מדובר באירוע כללי הפתוח לקהל. טענת המועצה שהאירוע אינו פתוח לקהל
 25 הרחב אינה רלבנטית. המועצה הדגישה בסיכומיה כי תביעתה אינה לפי סעיף 35(ב) לחוק,
 26 הן באירוע פרטי ומעביר את זכות היוצרים למזמין. כאמור המועצה ביססה את תביעתה על
 27 סעיף 35(א) לחוק. ראו סעיף 60 לסיכומי המועצה.
 28 79. המועצה טענה כי האירוע נועד לילדים ולהוריהם, וישנה רגישות מיוחדת בשימוש בצילומי
 29 ילדים ולכן המועצה מקבלת את הסכמת הורי הילדים המופיעים לשימוש בצילומים שלהם
 30 רק במסגרת פרסומים קהילתיים של מרכז קלור. נטען כי אישור ההורים מתקבל על גבי טופס
 31 הרשמה כאשר הם רושמים את ילדיהם, כך עולה מעדות מר תלם חורין:
 32 "ש. תראה לנו את האישור?"

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 33900-10-20 שריר נ' מועצה אזורית גליל עליון

תיק חיצוני:

- 1 ת. אין לי כאן, כל הורה שרושם את ילדיו לפעילות מאשר שימוש בתצלומים. זה
2 נמצא באתר אינטרנט שלנו, יש לנו טפסי הרשמה של כל הילדים שלמדו לאורך
3 השנים.
4 ש. באותו אישור, אם אני מנסה לפענח את גרסתך, כתוב שאם הילדים מצולמים
5 בפעילות אז למי מותר לפרסם את התמונות?
6 ת. רק למרכז קלור.
7 ש. אם אחד ההורים מעתיק תמונה ומפרסם אותה בעצמו אז הוא עובר על החוק?
8 ת. באופן עקרוני כן.
9 (ש' 18-25 עמ' 12)
- 10 80. המועצה לא צירפה את הטופס האמור, למרות שלטענתה הוא נמצא באתר האינטרנט שלה.
11 מכל מקום, איני מקבלת את הטענה. ראשית, אם הנושא כה רגיש היה על המועצה לערוך
12 הסכם בכתב ולהסדיר סוגיה זו באופן סופי.
13 81. שנית, אין מחלוקת שהמועצה היתה מודעת לפרסומי התמונות בדף הפייסבוק של התובע מדי
14 שנה. לפי כתב התביעה שכנגד, התובע פרסם מספר רב של תמונות ב 1.3.15 וכתב "קלור 2013"
15 , "קלור 2014" בכותרת הפוסטים. כפי שהוכח על ידי המועצה עצמה, לנציגיה הייתה גישה
16 לדף של הצלם והם עקבו אחריו. כך למשל העידה הגב' חצב שראתה את תמונת השקנאים
17 שפרסם בדף הפייסבוק העסקי שלו ביום 23.11.15 (סעיף 5 לתצהירה). עם זאת, המועצה לא
18 הראתה כי פנתה אי פעם לתובע בדרישה להסיר את התמונות, והוא המשיך לעשות כן מדי
19 שנה ללא התנגדות מצדה. המועצה אף שבה והזמינה את שירותיו לצלם את האירוע.
20 82. על כן, גם אם יקבע כי זכות היוצרים אכן הועברה למועצה (ואינני קובעת כך), שתיקה זו של
21 המועצה במשך שנים ביחס לפרסומים של התובע, עולה כדי הסכמה משתמעת לפרסום
22 התמונות על ידו.
23 83. בשים לב לקביעתי לעיל, אין צורך להיזקק לטענת התובע ביחס לאישיות המשפטית הנפרדת
24 של מרכז קלור מהמועצה.
- 25 **עשיית עושר ולא במשפט**
- 26 84. המועצה בנוסף בכתב התביעה שכנגד כי לעילה על פי חוק עשיית עושר ולא במשפט, תש"יט-
27 1979 (להלן: **חוק עשיית עושר**). ממקרא הסיכומים ניתן לראות כי המועצה לא התייחסה
28 לעילה זו ולכאורה ניתן להבין מכך כי היא ויתרה על תביעתה בעילה זו. יחד עם זאת, ולמעלה
29 מהצורך אציין כי אין מקום לקבל את התביעה בעילה זו. המועצה טענה בתביעתה כי התובע
30 השתמש בתמונות באופן מסחרי תוך פרסום עבודתו והאדרת שמו ובכך עשה עושר ולא
31 במשפט על חשבון המועצה והצמיח לו רווח שלא כדין (סעיף 8 לכתב התביעה שכנגד).
- 32 85. לפי **סעיף 1(א)** לחוק עשיית עושר, על התובע להוכיח התקיימותם של שלושה תנאים: קיומה
33 של התעשרות, ההתעשרות האמורה באה לזוכה על חשבון המזכה, וכי אותה התעשרות היא
34 שלא על פי זכות שבדין. ראו ניתוח לגבי יסודות העילה בפסק הדין ברע"א 371/89 **אילן**
35 **ליבוביץ נגד א.א.י אליהו בע"מ** פד"י מד(2) 309

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 33900-10-20 שריר נ' מועצה אזורית גליל עליון

תיק חיצוני:

1 86. המועצה לא הוכיחה את תביעתה. המועצה לא הוכיחה ואף לא טענה כי התובע התעשר
2 בעקבות השימוש בצילומים. אין די בכך שהתמונות פורסמו בדף העיסקי של התובע כדי
3 להוכיח כי התעשר. וגם אם היתה התעשרות כנטען, לא הוכח כי התעשרות, באה על חשבון
4 המועצה. גם לא הוכח כי אותה התעשרות היא לפי זכות שלא בדיון, שכן כאמור דחיתי את
5 תביעתה לפי חוק זכות יוצרים.

6
7
8
9

סיכום:

10 אני מורה על דחיית התביעה העיקרית וכן התביעה שכנגד. בשים לב לתוצאה אליה הגעתי
11 אני לא עושה צו להוצאות.

12
13
14
15
16
17
18

ניתן היום, כ"ז אייר תשפ"ג, 18 מאי 2023, בהעדר הצדדים.

מאג'דה ג'ובראן מורקוס, שופטת